

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Socijalni rad s ovisnicima

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

SROV

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta:

Obavezni   Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Prisutnost na minimalno 70 % nastave iz ovog predmeta.

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar:

1

5

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

4
2
0

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Socijalni rad

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Hariz Šarić, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

hariz.saric@untz.ba

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi kursa su:

- Prenijeti studentima bazna teorijska i praktična saznanja o o psihoaktivnim substancama i njihovom dejstvu, socijalnim uzrocima, rizičnim faktorima i oblicima zavisnosti/ovisnosti;
- Poboljšati vještine studenata vezano za njihov individualni i grupni rad;
- Poboljšati vještine studenata vezane za kontinuirani rad tokom čitave godine;
- Pomoći studentima da shvate promjenu u sistemu edukacije gdje su oni u centru nastavnog procesa, nasuprot staromodnom pristupu sa nastavnikom u centru pažnje
- Ospozobiti ih za konstruktivni pristup problemu ovisnosti;
- Upoznati studente sa pojedinim bolestima ovisnosti i njihove posljedice po čovjeka, instituciju porodice, radno i šire okruženje.
- Da spoznaju metode socijalnog rada sa ovisnicima;

16. Isthodi učenja: Da steknu znanja o rješavanju problema ovisnosti (u vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama)

Studenti će moći:

- teorijski izložiti i kritički analizirati socijalne uzroke i posljedice ovisnosti;
- definisati relevantne pojmove i kritički sagledavati različite oblike ovisničkog ponašanja;
- razumjeti uzroke nastanka i razvoja ovisnosti, odnosno društvenu reakciju u smislu sveobuhvatne društvene prevencije i intervencije;
- usvojiti praktične vještine za (socijalni) rad sa osobama koje ispoljavaju neki oblik ovisničkog ponašanja;
- obučeni za rad u prevenciji, tretmanu, rehabilitaciji i suzbijanju bolesti zavisnosti;
- osposobljeni su da blagovremeno detektuju problem u radnoj sredini i motivišu na tretman, a po tretmanu prate rehabilitaciju i resocijlizaciju;
- podržati i učestvovati u sinhronizovanom radu vladinih i nevladinih institucija i organizacija;
- razumjeti obim pojave nasilja u porodici u BiH i u svijetu i razumjeti i objasniti strategije prevencije ovisnosti u BiH i svijetu;
- učestvovati u multiprofesionalnim timovima i znati preventivno djelovati na pojavu ovisnosti;
- prate i primjenjuju novine u struci;
- u stanju su da o rezultatima svoga rada obavještavaju stručnu i šиру javnost.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

- Predmet, ciljevi i zadaci socijalnog rada s ovisnicima
- Uvod u područje bolesti ovisnosti, Historijat ovisnosti, Odnos religija prema ovisnostima,
- Fenomenologija ovisnosti u Bosni i Hercegovini, Rasprostranjenost ovisnosti i socijalne karakteristike ovisnika,
- Ovisnost o alkoholu - alkoholizam
- Socijalni uzroci i posljedice ovisnosti o drogama - narkomanije
- Ovisnost o pušenju duhana - nikotinizam
- Socijalni aspekt ostalih tipova ovisnosti (kockanje, adrenalin, ovisnost o nematerijalnim stvarima-internet, ovisnost o drugoj osobi i sl.)
- Recidivizam u oblasti ovisnosti
- Uticaj medija na rasprostranjenost ovisnosti
- Socioterapija, uloga, cilj i značaj u radu s ovisnicima
- Resocijlizacija, rehabilitacija i socijalna reintegracija ovisnika
- Porodična terapija bolesti ovisnosti, Ličnost terapeuta
- Uloga socijalnog radnika u inicijalnoj fazi liječenja. Motivacija i savjetodavni rad. Šta treba da sadrži anamneza socijalnog radnika.
- Prevencija bolesti ovisnosti
- Službe koje se bave bolestima ovisnosti

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva i ishoda učenja studenata u toku izvođenja nastave će se koristiti sljedeće nastavne metode:

- interaktivna predavanja uz korištenje multimedijalnih sredstava,
- vježbe,
- samostalni-seminarski radovi,
- mini-testovi.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnosti na predavanjima i vježbama i mini testovi. Iz predispitnih obaveza student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Student je obvezan redovno prisustvovati na predavanjima (P) i vježbama (V). U toku semestra student može maksimalno izostati tri puta sa predavanja i tri puta sa vježbi. U slučaju da student zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga nije mogao pohađati određeni broj sati nastave, obvezan je da u dogовору са предметним nastavnikом и асистентом nadoknadi исте и да у одређеном terminu izvrši izostale obaveze kroz samostalni rad, uz konsultacije са предметним nastavnikom или асистентом.

Za kontinuiranu prisutnost i aktivnost na nastavi (predavanja i vježbe) tokom cijelog semestra student može ostvariti maksimalno 15 bodova. Na ovaj način studenti će biti stimulisani da redovno prisustvuju na nastavi i da budu aktivni na nastavi tokom cijelog semestra. Veći broj neopravdanih izostanaka od 6 sa P ili V se neće tolerisati i u tom slučaju student neće moći dobiti potpis odgovornog nastavnika neophodan za ovjeru semestra.

U toku semestra studenti će dobiti da rješavaju dva mini-testa. Testovi će obuhvatati obrađene nastavne jedinice. Cilj ovih testova jeste da se studenti kroz provjeru znanja tokom cijelog semestra pripremaju za završni ispit. O terminima testova studenti će biti obaviješteni najmanje 15 dana ranije. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na testovima iznosi 30 bodova. Za izradu i prezentaciju samostalnog seminarskog rada student može ostvariti maksimalno 5 bodova. Time se otvara mogućnost da student može iz predispitnih obaveza maksimalno osvojiti 50 bodova. Nakon izvršenih predispitnih obaveza i završetka nastave u prvom semestru slijedi završni ispit-pismena provjera znanja studenata. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom pismenom ispitu iznosi 50 bodova. Termin održavanja završnog pismenog ispita će biti saopšten studentima najmanje petnaest (15) dana prije samog održavanja ispita.

20. Težinski faktor provjere:

a) prisutnost i aktivnost na nastavi:

- prisutnost i aktivnost na predavanjima	8
- prisutnost i aktivnost na vježbama	7

b) mini testovi:

- prvi mini test	15
- drugi mini test	15

c) samostalan - seminarski rad

5

d)završni-pismeni ispit:

50

Ukupno mogućih : 100

Dodjeljivanje ocjena na osnovu postignutih rezultata-osvojenih bodova, iz predispitnih i ispitnih obaveza:

broj bodova i konačna ocjena:

0-53 pet (5), 54-63 šest (6), 64-73 sedam (7), 74-83 osam (8), 84-93 devet (9), 94-100 deset (10).

21. Osnovna literatura:

1. Šarić, H., (2010) Socijalni rad s ovisnicima, (univerzitetski udžbenik), OFFSET, Tuzla
2. Sinanović, O., (2001): Ovisnost o drogama-Uzroci i posljedice, prevencija i liječenje - Multidisciplinarni pristup, Tuzla, 2001.
3. Hudolin V. Bolesti ovisnosti. Zagreb: Ognjen Prica, 1977: 140-2.
4. Stajić, M., Sljepićević, D., Vujević, S., (2003): Vodič kroz bolesti zavisnosti, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.

DOPUNSKA LITERATURA:

1. Priručnik za multidisciplinarni pristup prevenciji zloupotrebe psihоaktivnih supstanci u BiH, www.link.ba
2. Zbornik Bolesti zavisnosti, Zavod za bolesti zavisnosti Beograd, 2004.
3. Janković, J., (1989): Interakcijsko komunikativni pristup u socijalnom radu s porodicom alkoholičara, (doktorska disertacija), Fakultet političkih nauka „Veljko Vlahović“, Sarajevo.

+

22. Internet web reference:

1. Priručnik za multidisciplinarni pristup prevenciji zloupotrebe psihоaktivnih supstanci u BiH, www.link.ba
2. Evropski priručnik prevencije psihоaktivnih supstanci, www.alkoholizam.com
3. Stanić, I., (2009): Alkohol, droga, pušenje,: www.zub.biz.
4. Stanković, D.; Patološko kockanje, www.stankovicdejan.com
5. Stop the sale of Cigs, www.anti-smoking.org
6. Stošljević, Socijalna izopačenost kockanje, www.stosljevic.co.yu.
7. Vičić, N., (2008): Seksualna ovisnost, www.moravek.net.
8. Zvornik – Legen, Z., (2007): Pušenje, www.actnow.hr.

+

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: